

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

183

Na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine« broj 82/2013 i 148/2013) ministar poljoprivrede donosi

NAREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE ŽIVOTINJA OD ZARAZNIH I NAMETNIČKIH BOLESTI I NJIHOVOM FINANCIRANJU U 2017. GODINI

I. OPĆE ODREDBE

Zarazne i nametničke bolesti životinja koje se sprječavaju, otkrivaju i suzbijaju provođenjem mjera određenih ovom Naredbom su:

Imunoprofilaktičke mjere

1. Bedrenica
2. Bjesnoća
3. Newcastleska bolest
4. Bolest kvrgave kože
5. Bolest plavog jezika

Dijagnostičke mjere

Zarazne bolesti domaćih životinja

1. Bolesti pčela
2. Bolesti riba i školjkaša
3. Arteritis konja
4. Infekciозна anemija kopitara
5. Leptospiroza
6. Groznica zapadnog Nila
7. Rinopneumonitis konja
8. Bruceloza
9. Tuberkuloza
10. Paratuberkuloza
11. Enzootska leukoza goveda
12. Zarazni rinotraheitis goveda/zarazni pustularni vulvovaginitis.
13. Bolest plavog jezika
14. Bolest kvrgave kože
15. Q-groznica
16. Genitalna kampilobakterioza

17. Enzootski pobačaj ovaca
18. Goveda spongiformna encefalopatija
19. Grebež ovaca (scrapie)
20. Slinavka i šap
21. Klasična svinjska kuga
22. Afrička svinjska kuga
23. Bolest Aujeszzkoga
24. Vezikularna bolest svinja
25. Influenca ptica
26. Kampilobakterioza
27. Klamidioza ptica
28. Salmoneloze
29. Praćenje otpornosti bakterija na antimikrobne pripravke
30. Infekcija Schmallenberg virusom
31. Klamidioza goveda
32. Neosporoza goveda (*Neospora caninum*)

Zarazne bolesti divljih životinja

1. Afrička svinjska kuga
2. Bolest Aujeszzkoga
3. Influenca ptica
4. Klasična svinjska kuga (KSK)
5. Slinavka i šap
6. Tuberkuloza
7. Bjesnoća
8. Uzorkovanje uginulih divljih životinja

Nametničke bolesti domaćih životinja

1. Ehinokokoza
2. Cisticerkoza
3. Trihineloza
4. Tokspolazmoza ovaca

Nametničke bolesti divljih životinja

1. Ehinokokoza
2. Trihineloza

II. IMUNOPROFILAKTIČKE MJERE

1. Bedrenica

(1) Goveda, ovce, koze i konji u bedreničnim distriktima moraju biti cijepljeni protiv bedrenice jednom godišnje, sukladno uputi proizvođača cjepiva s time da između dva cijepljenja ne smije proteći više od 12 mjeseci.

(2) Životinje iz stavka 1. ove točke smiju se izgoniti na ispašu i premještati tek nakon što je od cijepjenja proteklo vrijeme potrebno za stvaranje imuniteta.

(3) Goveda, ovce, koze i konji koji se u bedrenične distrikte dopremaju iz područja koja nisu bedrenični distrikti, moraju se cijepiti u roku od 15 dana od dana dopremanja te se smiju izgoniti na pašu nakon što je od cijepjenja proteklo vrijeme potrebno za stvaranje imuniteta.

(4) Bedrenični distrikti su područja sljedećih naselja:

(a) na području Sisačko-moslavačke županije: naselje Bobovac (općina Sunja) i naselje Jasenovac (općina Jasenovac),

(b) na području Splitsko-dalmatinske županije: naselje Ježević (općina Vrlika), naselje Glavice (općina Sinj) i naselje Otok (općina Otok),

(c) na području Ličko-senjske županije: naselje Konjsko Brdo (općina Perušić), naselje Doljani (općina Donji Lapac), naselje Jošan (općina Udbina), naselje Staro Selo (općina Otočac),

(d) na područje Šibensko-kninske županije: naselje Kadina glavica (općina Drniš),

(e) na području Bjelovarsko-bilogorske županije: naselje Kajgana (općina Garešnica),

(f) na području Zadarske županije: naselje Bilišane (općina Obrovac).

(5) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

2. Bjesnoća

(1) Svi psi moraju biti označeni u skladu s Pravilnikom o označavanju pasa (»Narodne novine«, broj 72/2010).

(2) Psi stariji od tri mjeseca moraju, jednom godišnje, biti cijepljeni protiv bjesnoće na čitavom području Republike Hrvatske, s time da između dva cijepjenja ne smije proteći više od 12 mjeseci.

(3) Pas koji tijekom godine navrší tri mjeseca mora biti cijepljen u narednih 14 dana, a pas koji nije ranije cijepljen u roku od 14 dana od dana njegove nabave.

(4) Preporuča se cijepjenje mačaka i pitomih vretica protiv bjesnoće.

(5) Za cijepjenje pasa, mačaka i pitomih vretica može se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.

(6) U slučaju kad veterinarski inspektor, naredi cijepjenje i drugih vrsta životinja protiv bjesnoće, mora se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.

(7) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1., 2., 3., i 4. ove točke snosi posjednik životinje. Troškovi provođenja mjera iz stavka 6. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

3. Newcastleška bolest

(1) Sva perad u ekstenzivnim uzgojima, te nojevi i golubovi iz uzgoja i pernata divljač, mora biti cijepljena protiv newcastleske bolesti dva puta godišnje cjepivom proizvedenim od soja La Sota, jednim od sljedećih postupaka primjene: pitkom vodom, okulonazalno ili raspršivanjem.

(2) Cijepjenje iz stavka 1. ove točke mora biti provedeno u razmaku od najmanje 4 mjeseca.

(3) Perad u intenzivnom uzgoju (perad na farmama i svim oblicima intenzivne proizvodnje), te nojevi, golubovi i pernata divljač, mora biti cijepljena protiv ove bolesti tako da stalno bude imuna.

(4) Kontrolu imunosti u intenzivnim uzgojima peradi i ekstenzivnim uzgojima peradi, golubova iz uzgoja, nojeva i pernate divljači, provode ovlaštene veterinarske organizacije prema uputi koju određuje Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(5) Radi ranog otkrivanja newcastleske bolesti, svaka pojava kliničkih znakova koja upućuje na sumnju na bolest mora biti prijavljena veterinaru. U slučaju sumnje na newcastlesku bolest ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(6) Ovlaštene veterinarske organizacije i posjednici peradi koji imaju organiziranu veterinarsku službu dužni su dostaviti nadležnoj veterinarskoj inspekciji informaciju o provedenom cijepjenju protiv newcastleske bolesti, najkasnije 7 dana po provedenom cijepjenju.

(7) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1. i 3. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 4. i 5. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

4. Bolest kvrgave kože

(1) Sva goveda na području Republike Hrvatske moraju biti cijepljena protiv bolesti kvrgave kože, prema uputi proizvođača cjepiva, u razdoblju 1. svibnja do 31. srpnja 2017. godine.

(2) Prinovljena telad koja potječe od majki koje su cijepljene 28 i više dana prije teljenja, smatra se imunima do dobi od 4 mjeseca, nakon koje dobi se mora cijepiti. Telad koja potječu od majki koje su cijepljene manje od 28 dana prije teljenja, mora biti cijepljena u starosti od 15 do 21 dana nakon teljenja. Cijepljena telad može se stavljati u promet ako je od cijepljenja prošlo najmanje 28 dana.

(3) Sva goveda koja se dopreme iz drugih zemalja članica EU, odnosno uvezu iz trećih zemalja a nisu cijepljena tijekom ili prije akcije cijepljenja iz stavka 1. ove točke, moraju biti cijepljena u roku od 15 do 60 dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku, ovisno o mogućnostima cijepljenja s obzirom na opće zdravstveno stanje.

(4) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1. i 2. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjera iz stavka 3. ove točke snosi posjednik životinja.

5. Bolest plavog jezika

(1) Goveda, ovce i koze stariji od tri mjeseca moraju biti cijepljeni protiv bolesti plavog jezika na čitavom području Republike Hrvatske.

(2) Cijepljenje životinja iz stavka 1. ove točke mora biti provedeno u razdoblju od 1. ožujka do 30. travnja 2017. godine.

(3) Cijepljenje se mora provesti sukladno uputi proizvođača, na način da:

(a) sve životinje koje su jednokratno ili dvokratno cijepljene u 2016. godini, moraju u 2017. godini biti cijepljene jedan puta;

(b) sve životinje koje se u 2017. godini cijepe prvi puta, moraju biti dvokratno cijepljenje, pri čemu docjepljivanje mora biti provedeno u roku sukladno uputi proizvođača.

(4) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

III. DIJAGNOSTIČKE MJERE ZARAZNE BOLESTI DOMAĆIH ŽIVOTINJA

1. Bolesti pčela (američka gnjiloća, varooza, tropileloza i etinioza)

(1) Na pčelinjacima moraju biti provedene preventivne i dijagnostičke mjere za zaštitu zdravlja pčelinjih zajednica od sljedećih pčelinjih bolesti: američka gnjiloća, tropileloza i etinioza.

(2) Uzgoj pčelinjih matica za prodaju dopušten je samo na pčelinjacima koji su pod stalnim veterinarsko-zdravstvenim nadzorom.

(3) Pčelar je dužan voditi evidenciju o svim provedenim preventivnim i dijagnostičkim mjerama iz stavka 1. ove točke, u kojoj najmanje mora navesti naziv i datum izvršenja mjere i naziv uporabljenog veterinarsko-medicinskog proizvoda.

(4) Radi ranog otkrivanja bolesti pčela, svaka pojava kliničkih znakova ili uginuća pčelinjih zajednica koja upućuje na sumnju na bolest mora biti prijavljena veterinaru. U slučaju sumnje na bolesti pčela iz stavka 1. ove točke ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(5) Premještanje se mogu samo zdrave pčelinje matice i zdrave pčelinje zajednice odnosno one na kojima su provedene dijagnostičke i preventivne mjere na pčelinje bolesti iz stavka 1. ove točke.

1.1. Američka gnjiloća

(1) Na svim pčelinjacima u krugu polumjera 3 km od mjesta izbijanja američke gnjiloće u 2016. godini, tijekom travnja 2017. godine, ovlaštenu veterinar mora klinički pregledati sve pčelinje zajednice.

(2) U slučaju sumnje na bolest, ovlaštenu veterinar mora, zasebno iz svake pojedine sumnjive pčelinje zajednice, uzeti uzorak saća s poklopljenim pčelinjim leglom veličine 10x10 cm, na kojem su znaci bolesti dobro vidljivi, umotan u zrakopropusnu ambalažu i poslati ga na laboratorijsku pretragu u službeni laboratorij.

(3) Na pčelinjacima za uzgoj i prodaju matica, tijekom proljeća i jeseni, ovlaštenu veterinar mora obaviti klinički pregled svih pčelinjih zajednica.

(4) Iz zajednica iz stavka 3. ove podtočke, sumnjivih na bolest mora biti uzet službeni uzorak pčelinjeg legla i dostavljen na laboratorijsku pretragu.

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1., 2. i 4. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjera iz stavka 3. ove podtočke snosi posjednik.

1.2. Varooza

Kontrola i suzbijanje varooze provodi se sukladno Programu kontrole i suzbijanja varooze u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/183).

1.3. Tropileloza

(1) Na svim pčelinjacima na kojima se tijekom tretiranja protiv varooze posumnja na tropilelozu posjednik mora sumnju prijaviti ovlaštenom veterinaru koji mora pregledati podloške košnica na prisutnost uzročnika tropileloze. U slučaju sumnje na bolest ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

1.4. Etinioza

(1) Na svim pčelinjacima na kojima se tijekom tretiranja protiv varooze posumnja na etiniozu posjednik mora sumnju prijaviti ovlaštenom veterinaru koji mora obaviti klinički pregled pčelinjih zajednica. U slučaju sumnje na bolest ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(2) U svrhu ranog otkrivanja etinioze određuje se provedba Programa praćenja etinioze na području Republike Hrvatske (klasa: 322-02/16-01/184).

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. Bolesti riba i školjkaša

(1) Radi praćenja prisutnosti Koi-herpes viroze, virusne hemoragijske septikemije i zarazne hematopoetske nekroze na uzgajalištima riba, te bonamioze i marteilioze na proizvodnim područjima za uzgoj školjkaša, provode se sljedeći programi:

(a) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na Koi-herpes virozu (klasa: 322-02/16-014/185);

(b) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na virusnu hemoragijsku septikemiju i zaraznu hematopoetsku nekrozu (klasa: 322-02/16-01/186);

(c) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na infekciju s *Marteilia refringens* (klasa: 322-02/16-01/187);

(d) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na infekciju s *Bonamia ostreae* (KLASA: 322-02/16-01/188).

(2) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. podtočaka (a), (b) (c) i (d) ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

3. Arteritis konja

(1) Necijepljeni pastusi moraju biti pretraženi jednom godišnje na arteritis konja.

(2) Pretraživanje iz stavka 1. ove točke provodi se u pastuha prije početka korištenja za prirodni pripust ili umjetno osjemenjivanje.

(3) Preporuča se serološko pretraživanje kobila prije prirodnog pripusta.

(4) Radi otkrivanja arteritisa konja, svaki pobačaj kobile mora biti prijavljen veterinaru. Od kobile koja je pobacila ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na arteritis konja.

(5) Troškove provođenja mjera iz stavka 1. i 3. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 4. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

4. Infekciozna anemija kopitara (IAK)

(1) Svi kopitari stariji od 6 mjeseci moraju biti serološki pretraženi na infekcioznu anemiju kopitara (IAK) jednom godišnje, s tim da razmak od zadnjeg pretraživanja ne smije biti duži od 12 mjeseci.

(2) Kopitari stariji od 6 mjeseci mogu se premještati, ako su serološki pretraženi na IAK s negativnim rezultatom, s tim da pretraživanje mora biti provedeno unutar 12 mjeseci prije premještanja, osim upućivanja izravno na klanje.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke uređeni su na sljedeći način:

(a) za izvorne hrvatske pasmine kopitara (konja i magaraca) koji su označeni i registrirani sukladno važećim propisima te podatak o istome unesen u bazi JRDŽ, troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna

(b) za sve ostale pasmine kopitara:

- troškovi provođenja laboratorijske pretrage iz stavka 1. podmiruju se iz državnog proračuna,
- troškove uzorkovanja i dostavu uzoraka iz stavka 1. snosi posjednik kopitara.

5. Leptospiroza

(1) Radi otkrivanja leptospiroze, svaki pobačaj krave, ovce, koze, krmače i kobile mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na leptospirozu.

(2) Radi praćenja prisutnosti leptospiroze u populaciji kopitara određuje se provedba Programa praćenja leptospiroze na području Republike Hrvatske u 2017. godini (klasa: 322-02/17-01/04).

(3) Troškove provođenja mjere iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

6. Groznica zapadnog Nila

(1) Radi otkrivanja i praćenja infekcije virusa groznice zapadnog Nila određuje se provedba Programa nadziranja groznice zapadnog Nila na području Republike Hrvatske (klasa: 322-02/16-01/189).

(2) U slučaju nalaza kliničkih znakova i uginuća kopitara naređuje se dijagnostičko ispitivanje na infekciju virusom groznice zapadnog Nila.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

7. Rinopneumonitis konja

(1) Radi otkrivanja rinopneumonitisa konja svaki pobačaj kobile mora biti prijavljen veterinaru. Od kobile koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na rinopneumonitis konja.

(2) Naređuje se pretraživanje na rinopneumonitis kopitara s utvrđenim kliničkim znakovima poremećaja središnjeg živčanog sustava.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

8. Bruceloza

8.1. Bruceloza goveda

(1) Određuje se provedba mjera u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada, odnosno države službeno slobodne od bruceloze goveda, sukladno Programu nadziranja bruceloze goveda u Republici Hrvatskoj u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/177).

(2) Na svim gospodarstvima goveda sa statusom stada službeno slobodnog od bruceloze goveda, jednom godišnje moraju biti pretražena sva goveda koja su u trenutku obavljanja pretrage u dobi od 12 mjeseci i više, na način propisan Dodatkom C. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/2016).

(3) Za premještanje goveda između službeno slobodnih stada nije potrebno pretraživanje na brucelozu, pod uvjetom da goveda tijekom prijevoza ne dolaze u kontakt s govedima nižeg zdravstvenog statusa.

(4) Radi ranog otkrivanja bruceloze goveda, svaki pobačaj mora biti prijavljen veterinaru. Od krave koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(5) U stado službeno slobodno od bruceloze goveda mogu se uvoditi isključivo goveda iz stada jednakog zdravstvenog statusa.

(6) Goveda iz stada nepoznatog statusa u odnosu na brucelozu goveda mogu se premještatati isključivo izravno na klanje.

(7) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

8.2. Bruceloza svinja (*Brucella suis*)

(1) Radi ranog otkrivanja bruceloze svinja (*B. suis*), svaki pobačaj ili pojava kliničkih znakova u rasplodnih svinja koja upućuje na sumnju na brucelozu mora biti prijavljena veterinaru. U slučaju sumnje na brucelozu ili pobačaja ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.

(2) Krv nerasta mora biti pretražena na brucelozu prije uvođenja u novi uzgoj i/ili početka korištenja za umjetno osjemenjivanje ili prirodni pripust.

(3) Pretraživanje iz stavka 2. ove podtočke mora biti provedeno unutar 30 dana prije uvođenja u novi uzgoj i/ili početka korištenja za umjetno osjemenjivanje ili prirodni pripust.

(4) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjera iz stavka 2. ove podtočke snosi posjednik životinje.

8.3. Bruceloza ovaca i koza (*Brucella melitensis*)

(1) Određuje se provedba mjera u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada službeno slobodnog od bruceloze (*B. melitensis*), sukladno Programu kontrole i iskorjenjivanja bruceloze ovaca i koza u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/178).

(2) Na svim gospodarstvima sa statusom stada službeno slobodnog od bruceloze ovaca i koza (*B. melitensis*), mora se obaviti testiranje na reprezentativnom broju ovaca i koza na način propisan Dodatkom A. Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza (»Narodne novine«, broj 51/2009 i 44/2013).

(3) Radi ranog otkrivanja bruceloze ovaca i koza (*B. melitensis*), svaki pobačaj mora biti prijavljen veterinaru. Od ovce ili koze koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.

(4) U stado ovaca i koza službeno slobodno od bruceloze (*B. melitensis*) mogu se uvoditi isključivo ovce i koze iz stada jednakog zdravstvenog statusa.

(5) Za premještanje ovaca i koza između službeno slobodnih stada nije potrebno pretraživanje na brucelozu ovaca i koza, pod uvjetom da ovce i koze tijekom prijevoza ne dolaze u kontakt s ovcama i kozama nižeg zdravstvenog statusa.

(6) Premještanje ovaca i koza iz stada koje nema status stada službeno slobodnog od bruceloze ovaca i koza (*B. melitensis*) dozvoljeno je isključivo izravno na klanje.

(7) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1., 2. i 3. ove podtočke financiraju se iz državnog proračuna.

8.4. Bruceloza ovaca (*Brucella ovis*)

(1) Radi ranog otkrivanja bruceloze ovaca, svaki pobačaj, pojava epididimitisa u muških životinja te drugi znakovi koji upućuju na sumnju na brucelozu moraju biti prijavljeni veterinaru. U slučaju sumnje na brucelozu ili pobačaja ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.

(2) Ovnovi koji služe za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i prirodni pripust moraju biti serološki pretraženi na brucelozu ovaca, s negativnim rezultatom.

(3) Pretraživanje iz stavka 2. ove podtočke provodi se istovremeno s testiranjem na *B. melitensis*, navedenim u stavku 2. podtočke 8.3. ove Naredbe.

(4) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

9. Tuberkuloza

9.1. Tuberkuloza goveda

(1) Na svim gospodarstvima sa statusom stada goveda službeno slobodnog od tuberkuloze na području Karlovačke, Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Varaždinske, Međimurske, Istarske, Primorsko-goranske i Grada Zagreba jednom godišnje moraju biti tuberkulinizirana sva goveda koja su u trenutku obavljanja pretrage u dobi od 6 i više tjedana, s ciljem održavanja statusa, na način propisan Dodatkom B. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/2016).

(2) Iznimno od stavka 1. ove podtočke, gospodarstva na kojima se, unutar odvojene epidemiološke jedinice, drže goveda namijenjena isključivo tovu, izuzimaju se od tuberkulinskog testiranja.

(3) Za premještanje goveda između službeno slobodnih stada nije potrebno provoditi tuberkulinizaciju prije prometa, pod uvjetom da goveda tijekom prijevoza ne dolaze u kontakt s govedima nižeg zdravstvenog statusa.

(4) Formiranje novog stada goveda dozvoljeno je isključivo od životinja koje potječu iz stada službeno slobodnih od tuberkuloze goveda. Nakon provjere podataka o zdravstvenom statusu uvedenih goveda i upisanih migracija, takvom stadu je potrebno bez odgode dodijeliti status službeno slobodnog od tuberkuloze goveda.

(5) U stado službeno slobodno od tuberkuloze goveda mogu se uvoditi isključivo goveda iz stada jednakog zdravstvenog statusa.

(6) Goveda iz stada koje nema status stada službeno slobodnog od tuberkuloze goveda mogu se premještati isključivo izravno na klanje.

(7) Na svim gospodarstvima koja nemaju status stada službeno slobodnog od TBC moraju se pretražiti sva goveda na način propisan Dodatkom A. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/2016). Popis stada na kojima se provodi ova mjera kao i mjere za dodjelu i održavanje statusa stada, odnosno države službeno slobodne od tuberkuloze goveda propisane su Programom iskorjenjivanja i nadziranja tuberkuloze goveda u Republici Hrvatskoj u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/179).

(8) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. i 7 ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

9.2. Tuberkuloza svinja

(1) U slučaju nalaza patoanatomskih promjena na liniji klanja, koje upućuju na tuberkulozu veterinarski inspektor ili ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela moraju dostaviti promijenjene limfne čvorove i/ili promijenjene parenhimske organe (slezena, pluća, jetra) radi potvrde ili isključivanja tuberkuloze u službeni laboratorij.

(2) Ovlašteni veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u klaonici mora voditi posebnu evidenciju o svakom utvrđenom slučaju tuberkuloze svinja te o nalazu izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora nadležnog veterinarskog ureda i nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla tuberkulozne životinje.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

10. Paratuberkuloza

(1) Na paratuberkulozu moraju biti pretražena rasplodna goveda starija od 24 mjeseca te rasplodne ovce i koze starije od 12 mjeseci, ako pokazuju kliničke znakove paratuberkuloze.

(2) Uzorkovanje, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju pozitivnoga nalaza na paratuberkulozu provode se sukladno uputi Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provedbe mjera iz stavka 2. ove točke snosi posjednik životinje.

11. Enzootska leukoza goveda

(1) Sva rasplodna goveda starija od 24 mjeseca potrebno je pretražiti u skladu s Dodatkom D Poglavljem II Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/2016), na svim gospodarstvima sa statusom stada goveda službeno slobodnog od enzootske leukoze goveda, na području cijele Republike Hrvatske.

(2) Na svim gospodarstvima koja nemaju status stada službeno slobodnog od enzootske leukoze goveda, na području cijele Republike Hrvatske, potrebno je sva rasplodna goveda starija od 24 mjeseca pretražiti u skladu s Dodatkom D Poglavljem II Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 5/2016), kako bi ostvarila uvjete za dodjelu statusa.

(3) U stado službeno slobodno od enzootske leukoze goveda mogu se uvoditi isključivo goveda iz stada jednakog zdravstvenog statusa.

(4) Za premještanje goveda između službeno slobodnih stada nije potrebno pretraživanje na enzootsku leukozu, pod uvjetom da goveda tijekom prijevoza ne dolaze u kontakt s govedima nižeg zdravstvenog statusa.

(5) Goveda iz stada koja nemaju status na enzootsku leukozu goveda mogu se premještati isključivo izravno na klanje.

(6) Mjere u svrhu ostvarivanja uvjeta za održavanje i stjecanje statusa stada, odnosno države službeno slobodne od enzootske leukoze goveda propisane su Programom iskorjenjivanja i nadziranja enzootske leukoze goveda u Republici Hrvatskoj u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/180).

(7) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1., 2. i 6. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

12. Zarazni rinotraheitis goveda – zarazni pustularni vulvovaginitis (ZRG/ZPV)

(1) Radi otkrivanja zaraznog rinotraheitisa goveda – zaraznog pustularnog vulvovaginitisa (ZRG/ZPV) u rasplodnih goveda, u svim slučajevima kada klinički znakovi upućuju na sumnju na bolest ZRG/ZPV, obvezno je njezino isključivanje.

(2) Za cijepjenje rasplodnih goveda protiv ZRG/ZPV može se koristiti samo cjepivo s uklonjenim glikoproteinom gE.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjere iz stavka 2. ove točke snosi posjednik životinje.

13. Bolest plavog jezika (BPJ)

(1) Radi otkrivanja prisutnosti virusa uzročnika bolesti plavog jezika, određuje se provedba Programa nadziranja bolesti plavog jezika u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/181).

(2) Radi otkrivanja bolesti plavog jezika u domaćih preživača, u svim slučajevima kada klinički znakovi upućuju na sumnju na bolest BPJ, obvezno je njezino isključivanje.

(3) Radi utvrđivanja proširenosti vektora, određuje se provedba Programa entomološkog istraživanja populacije vektora virusa bolesti plavog jezika, na području Republike Hrvatske u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/182).

(4) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

14. Bolest kvrgave kože (BKK)

(1) Radi otkrivanja bolesti kvrgave kože u goveda, u svim slučajevima kada klinički znakovi upućuju na sumnju na bolest BKK, obvezno je njezino isključivanje, osim u slučaju kada su isti posljedica cijepnih reakcija.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

15. Q-groznica

(1) Radi otkrivanja Q-groznice, svaki pobačaj krave, ovce i koze mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na Q-groznicu.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

16. Genitalna kampilobakterioza

(1) Radi otkrivanja genitalne kampilobakterioze, svaki pobačaj goveda, ovaca i koza mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na genitalnu kampilobakteriozu.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

17. Enzooski pobačaj ovaca

(1) Radi otkrivanja enzooskog pobačaja ovaca, svaki pobačaj ovce mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na enzooski pobačaj ovaca.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

18. Goveđa spongiformna encefalopatija

(1) Na govedu spongiformnu encefalopatiju moraju biti pretražena sva goveda:

a) koja pokazuju znakove poremetnje središnjeg živčanog sustava, bez obzira na starost

b) starija od 48 mjeseci:

– koja pri ante mortem pregledu, pokazuju znakove bolesti na temelju kojih se može posumnjati da su zaražena ili pokazuju fiziološke ili funkcionalne poremećaje, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

– kada su zaklana iz nužde odnosno upućena na prisilno (hitno) klanje od strane veterinara nakon nesreće ili zbog ozbiljnih fizioloških ili funkcionalnih poremećaja, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

– kada su uginula ili usmrćena na gospodarstvu, osim goveda usmrćenih u okviru suzbijanja epidemije odnosno iskorjenjivanja bolesti

– kada su uginula ili usmrćena tijekom prijevoza ili u klaonici.

(2) Na govedu spongiformnu encefalopatiju moraju biti pretražena sva goveda podrijetlom iz Rumunjske, Bugarske i trećih zemalja:

a) starija od 30 mjeseci:

– pri redovnom klanju za ljudsku prehranu

– kada su zaklana u okviru programa iskorjenjivanja bolesti, a ne pokazuju kliničke znakove bolesti

b) starija od 24 mjeseca:

– kada pri ante mortem pregledu pokazuju znakove bolesti na temelju kojih se može posumnjati da su zaražena ili pokazuju fiziološke ili funkcionalne poremećaje, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

– kada su zaklana iz nužde odnosno upućena na prisilno (hitno) klanje od strane veterinaru nakon nesreće ili zbog ozbiljnih fizioloških ili funkcionalnih poremećaja, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava

– kada su uginula ili usmrćena na gospodarstvu, osim goveda usmrćenih u okviru suzbijanja epidemije odnosno iskorjenjivanja bolesti

– kada su uginula ili usmrćena tijekom prijevoza ili u klaonici.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke te stavka 2. podtočke a) podstavka 2. i podtočke b) podmiruju se iz državnog proračuna. Nabava dijagnostičkih kitova i dijela potrošnog materijala iz stavka 2. podtočke a) podstavka 1. podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja laboratorijske pretrage iz stavka 2. podtočke a) podstavka 1. snosi subjekt u poslovanju s hranom (klaonica).

19. Grebež ovaca

(1) Na grebež moraju biti pretražene:

(a) sve ovce i koze starije od 18 mjeseci koje su pokazivale kliničke znakove bolesti uključujući i poremećaje središnjeg živčanog sustava;

(b) uginule ovce i koze starije od 18 mjeseci, sukladno Programu nadziranja ovaca i koza na grebež ovaca u Republici Hrvatskoj u 2017. godini.

(2) Gospodarstvo s ovcama i kozama može ostvariti status gospodarstva sa zanemarivim/kontroliranim rizikom u odnosu na klasični grebež ovaca ukoliko je ispunilo uvjete u skladu s Programom o dodjeljivanju statusa gospodarstva u odnosu na klasični grebež ovaca u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/197).

(3) Radi utvrđivanja genetske otpornosti na grebež ovaca određuje se pretraživanje genotipizacijom 100 uzoraka podrijetlom od ovaca dostavljenih u laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta prema Programu kontrole i iskorjenjivanja bruceloze ovaca i koza u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/178). Laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta određuje koji od dostavljenih uzoraka će biti genotipizirani.

(4) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1. i 3. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškovi nastale provedbom mjera iz stavka 2. ove točke podmiruje posjednik.

20. Slinavka i šap

(1) Radi ranog otkrivanja slinavke i šapa (SiŠ) u domaćih papkara obvezno je isključivanje SiŠ infekcije u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti upućuju na sumnju na SiŠ.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

21. Klasična svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza o prisutnosti virusa klasične svinjske kuge (KSK) u domaćih svinja, određuje se provedba Programa nadziranja klasične svinjske kuge u domaćih svinja u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/190).

(2) Premještanje se mogu samo svinje koje ne pokazuju kliničke znakove bolesti.

(3) U skladu s Pravilnikom o obveznom označavanju i registraciji svinja (»Narodne novine« br. 51/2007, 50/2008, 156/2008, 148/2009 i 12/2011), a u svrhu osiguranja brze i potpune sljedivosti svinja u slučaju sumnje ili izbijanja KSK na području Sisačko-moslavačke, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske i Karlovačke županije, svinje moraju biti označene čim prije, a najkasnije do 60. dana starosti ili prije premještanja, ovisno o tome koji uvjet nastupi prije. Posjednik je odgovoran da je svaka pojedina svinja označena u skladu s ovom odredbom te odredbama Pravilnika o obveznom označavanju i registraciji svinja.

(4) Prilikom uzimanja krvi svinja koje se u svrhu laboratorijske pretrage, pretražuju za potrebe provođenja Programa nadziranja i kontrole bolesti, ovlaštenu veterinar mora osigurati mogućnost identifikacije svake pojedine svinje od koje je uzet uzorak.

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

22. Afrička svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja Afričke svinjske kuge (ASK) u domaćih svinja, sve uzorke podrijetlom od domaćih svinja koji su dostavljeni na laboratorijsku pretragu zbog sumnje, odnosno u svrhu isključivanja KSK u skladu Programom nadziranja Klasične svinjske kuge u domaćih svinja u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/190) Odjel za virologiju Hrvatskog veterinarskog instituta, mora pretražiti i na ASK.

(2) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

23. Bolest Aujeszkoga

(1) Određuje se provedba mjera u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada, službeno slobodnog od bolesti Aujeszkoga, sukladno Programu nadziranja i iskorjenjivanja bolesti Aujeszkoga u 2017. godini (klasa: 322-02/17-01/06). Radi ranog otkrivanja Bolesti Aujeszkoga (BA), svaki pobačaj i/ili pojava kliničkih znakova, koji upućuju na sumnju na BA mora biti prijavljen veterinaru. U slučaju sumnje na BA i pobačaja ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(2) Radi ranog otkrivanja Bolesti Aujeszkoga (BA), svaki pobačaj i/ili pojava kliničkih znakova, koji upućuju na sumnju na BA mora biti prijavljen veterinaru. U slučaju sumnje na BA i pobačaja ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage..

(3) U stado svinja slobodno i službeno slobodno od BA zabranjeno je uvođenje svinja podrijetlom iz gospodarstava s nepoznatim statusom u odnosu na BA

(4) Za cijepljenje svinja može se koristiti samo cjepivo s uklonjenim glikoproteinom virusa Bolesti Aujeszkog agI (gE).

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. i 2. ove točke, kada se mjere provode u svrhu ostvarivanja uvjeta za dodjelu i održavanje statusa stada, službeno slobodnog od bolesti Aujeszkoga, podmiruju se iz državnog proračuna, a u svim ostalim slučajevima propisanim programom iz stavka 1. ove točke troškove provođenja mjera snosi posjednik životinja.

24. Vezikularna bolest svinja

(1) Radi ranog otkrivanja Vezikularne bolesti svinje (VBS) obvezno je njeno isključivanje u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti upućuju na sumnju na bolest.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

25. Influenca ptica

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza nazočnosti virusa Influence ptica u peradi određuje se provedba Programa pretraživanja influence ptica u peradi u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/192).

(2) Radi ranog otkrivanja influence ptica, svaka pojava kliničkih znakova koja upućuje na sumnju na bolest mora biti prijavljena veterinaru. U slučaju sumnje na Influncu ptica ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

26. Kampilobakterioza peradi

(1) Radi praćenja kampilobakterioze u jatima tovnih pilića vrste Gallus gallus određuje se uzimanje uzoraka u skladu s Programom praćenja bakterija roda Campylobacter spp. u jatima i trupovima tovnih pilića u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/175).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

27. Klamidioza ptica (Chlamydia psittaci)

(1) Svi uzgoji ukrasnih ptica te golubova namijenjenih prodaji moraju biti registrirani sukladno odredbama Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati uzgoji kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji (»Narodne novine«, broj 56/09).

(2) Sva jata ukrasnih ptica i golubova iz stavka 1. ove točke te prodajna mjesta moraju dva puta godišnje, u razmaku od šest mjeseci, biti uzorkovana i laboratorijski pretražena s negativnim rezultatom na Klamidiozu ptica.

(3) U registrirane uzgoje te prodajna mjesta dopušteno je uvoditi nove jedinke samo ako potječu iz registriranog jata pretraženog na Klamidiozu ptica s negativnim rezultatom unutar šest mjeseci prije uvođenja u jato.

(4) Sva jata ptica iz reda Psittaciformes koja sudjeluju na izložbama, sajmovima, natjecanjima i ostalim vrstama okupljanja moraju biti pretražena na klamidiozu ptica s negativnim rezultatom ne starijim od 12 mjeseci.

(5) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

28. Salmoneloze

28.1. Salmoneloze peradi

(1) Određuje se uzimanje uzoraka konzumnih nesilica vrste Gallusgallus radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja Salmonelle Enteritidis i Salmonelle Typhimurium, u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u jatima konzumnih nesilica vrste Gallus gallus u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/169).

(2) Određuje se uzimanje uzoraka rasplodne peradi u uzgoju i proizvodnji vrste Gallus gallus radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja Salmonella Enteritidis, Salmonella Typhimurium, Salmonella Hadar, Salmonella Infantis ili Salmonella Virchow, u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u odraslih rasplodnih jata (rasplodna jata u proizvodnji) vrste Gallus gallus u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/168).

(3) Određuje se uzimanje uzoraka tovnih pilića vrste Gallus gallus radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja Salmonella Enteritidis i S. Typhimurium, u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u tovnih pilića vrste Gallus gallus u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/170).

(4) Određuje se uzimanje uzoraka tovnih purana radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja S. Enteritidis i S. Typhimurium, u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u tovnih purana u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/172).

(5) Određuje se uzimanje uzoraka rasplodnih purana u uzgoju i proizvodnji radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja S. Enteritidis, S. Typhimurium, u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u odraslih rasplodnih jata purana (rasplodna jata u proizvodnji) Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/171).

(6) Sva jata, osim jata navedenih u stavku 1. – 5. ove podtočke, bez obzira na vrstu i kategoriju peradi, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji ili se perad uzgaja radi daljnje prodaje, moraju biti bakteriološki pretražena, dostavljanjem službenih uzoraka u laboratorij sukladno tablicama 1.– 5. iz Dodatka I. ove Naredbe.

(7) U svrhu stavljanja svježeg mesa peradi na tržište za javnu potrošnju klati je dopušteno samo jata slobodna od S. Enteritidis i S. Typhimurium.

(8) Promet jaja namijenjenih javnoj potrošnji, peradi za klanje te peradi koja se uzgaja radi daljnje prodaje, dozvoljen je ako potječu od jata slobodnih od salmonela (S. Enteritidis ili S. Typhimurium), a što se dokazuje nalazom o zdravstvenom statusu jata, izdanom od službenog laboratorija, na osnovi službeno dostavljenih uzoraka, koji vrijedi 21 dan od dana izdavanja nalaza.

(9) Premještanje jednodnevne peradi iz valionice dozvoljeno je ukoliko je laboratorijski nalaz jata iz kojeg potječu jaja za valenje negativan. Nalaz vrijedi 30 dana od dana uzimanja uzoraka u jatu. Iznimno, valjanost nalaza za perad iz jata navedenih u stavku 1. do 5. ove podtočke propisana je odredbama važećeg nacionalnog programa.

(10) U svrhu dodatne kontrole zdravlja jata peradi, uzorkovanje u valionici potrebno je provesti na dan valenja jaja dostavljanjem službenih uzoraka u laboratorij sukladno tablici 1. iz Dodatka I. ove Naredbe.

(11) Radi utvrđivanja svih salmonela od značaja za javno zdravstvo u rezultatima nalaza potrebno je, osim serotipova propisanih ovom Naredbom i nacionalnim programima iz stavka 1. – 5. ove podtočke, navesti i sve ostale utvrđene serotipove. (12) Troškove uzorkovanja i dostave uzorka propisane stavkom 1., 2., 3., 4. i 5. ove podtočke snosi posjednik, a troškovi laboratorijske dijagnostike podmiruju se iz državnog proračuna. Troškove provođenja mjera iz stavka 6. ove podtočke snosi posjednik životinje.

28.2. Salmoneloze tovnih svinja i goveda za klanje

(1) Radi praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* spp. u tovnih svinja za klanje određuje se provedba Programa praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* spp. i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/174.).

(2) Radi praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* spp. u goveda za klanje određuje se provedba Programa praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* spp. i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u goveda za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/173).

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

29. Praćenje otpornosti bakterija na antimikrobne pripravke

29.1. Bakterije roda *Salmonella* spp. u tovnih svinja za klanje i goveda za klanje

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* spp. na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Programa utvrđivanja prevalencije bakterija roda *Salmonella* spp. i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/174).

(2) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* spp. na antimikrobne pripravke u goveda za klanje određuje se uzimanje uzoraka u skladu sa odredbama Programa utvrđivanja prevalencije bakterija roda *Salmonella* spp. i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u goveda za klanje u Republici Hrvatskoj (klasa: 322-02/16-01/173).

(3) Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka iz stavka 1. i 2. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

29.2. Bakterije roda *Campylobacter* spp. (*C. coli* i *C. jejuni*)

(1) Radi praćenja proširenosti bakterija roda *Campylobacter* spp. te praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke, svaki uzorak podrijetlom od tovnih svinja i goveda za klanje dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu praćenja Salmoneloze, službeni laboratorij mora pretražiti i na bakterije *C. coli* i *C. jejuni*.

(2) Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

29.3. *Escherichiacoli* i bakterije roda *Enterococcus*spp., VTEC

(1) Radi praćenja proširenosti *E. coli*, *E. faecium*, *E. faecalis* i VTEC te praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke, određeni dio uzoraka podrijetlom od tovnih svinja i goveda za klanje dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu praćenja kampilobakterioze, službeni laboratorij mora pretražiti i na *E. coli*, *E. faecium* i *E. faecalis* te VTEC, u skladu s Naputkom o načinu provođenja mjera kontrole zdravlja životinja propisanih Naredbom o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2017. godini (u daljnjem tekstu Naputak).

(2) Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

30. Infekcija *Schmallenberg* virusom

(1) Radi ranog otkrivanja infekcije *Schmallenberg* virusom (SBV) u domaćih preživača obvezno je isključivanje SBV infekcije u svim slučajevima mrtvorodne mladunčadi, preuranjenog poroda, mumifikacija fetusa, disfunkcije ili deformacije fetusa ili novorođene mladunčadi.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

31. Klamidioza goveda

(1) Radi otkivanja Klamidioze goveda, svaki pobačaj goveda mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na Klamidiozu goveda.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

32. Neosporoza goveda (*Neospora caninum*)

(1) Radi otkivanja Neosporoze goveda, svaki pobačaj goveda mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na neosporozu goveda.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

1. Afrička svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja Afričke svinjske kuge (ASK) u divljih svinja svaki uzorak podrijetlom od uginule ili oboljele divlje svinje koji je dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu isključivanja KSK, službeni laboratorij mora pretražiti i na ASK.

(2) Radi otkrivanja ASK u divljih svinja određuje se pretraživanje 1% uzoraka podrijetlom od divljih svinja dostavljenih u laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta prema Programu nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2017/2018. godini (klasa: 322-02/16-01/191). Odjel za virologiju Hrvatskog veterinarskog instituta određuje koji od dostavljenih uzoraka će biti pretraženi na ASK.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

2. Bolest Aujeszzkoga

(1) Radi ranog otkrivanja Bolesti Aujeszzkoga u divljih svinja svaki uzorak podrijetlom od uginule ili oboljele divlje svinje koji je dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu isključivanja Klasične svinjske kuge (KSK), službeni laboratorij mora pretražiti i na Bolest Aujeszzkoga.

(2) Radi praćenja Bolesti Aujeszzkoga u divljih svinja određuje se pretraživanje uzoraka podrijetlom od divljih svinja dostavljenih u laboratorij Hrvatskog veterinarskog instituta prema Programu nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2017/2018 godini (klasa: 322-02/16-01/191). Odjel za virologiju Hrvatskog veterinarskog instituta određuje koji od dostavljenih uzoraka će biti pretraženi na bolesti Aujeszzkoga.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

3. Influenca ptica

(1) Radi ranog otkrivanja virusa Influenca ptica u divljih ptica određuje provedba Programa pretraživanja influence ptica divljih ptica u 2017. godini (klasa: 322-02/16-01/193).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

4. Klasična svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza prisutnosti virusa Klasične svinjske kuge (KSK) u divljih svinja, određuje se provedba Programa nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2017./2018. godini (klasa: 322-02/16-01/191).

(2) Troškovi provođenja mjera ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

5. Slinavka i šap

(1) Radi ranog otkrivanja Slinavke i šapa (SiŠ) u divljih papkara obvezno je isključivanje SiŠ infekcije u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti ili patoanatomski znakovi utvrđeni pri pregledu uginulih životinja, upućuju na sumnju na SiŠ.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

6. Tuberkuloza

(1) U objektu za obradu i rasijecanje divljači ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u slučaju nalaza patoanatomskih promjena koje upućuju na Tuberkulozu, mora uzeti limfne čvorove i promijenjene parenhimske organe (slezena, pluća, jetra) te iste dostaviti u službeni laboratorij radi potvrde ili isključivanja Tuberkuloze, te prijaviti sumnju na bolest u skladu s posebnim popisom.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

7. Bjesnoća

(1) U slučaju kliničkih znakova na temelju kojih se može postaviti sumnja na Bjesnoću divljih životinja, lovoovlaštenici su dužni poslati lešine odstrijeljenih ili uginulih divljih životinja, prijemljivih na bjesnoću, na laboratorijsko pretraživanje.

(2) U svrhu kontrole imunosti oralnog cijepjenja lisica, lovoovlaštenici su dužni dostaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji odstrijeljene lisice na laboratorijsko pretraživanje, a u skladu s Naputkom.

(3) U svrhu kontrole imunosti oralnog cijepljenja, lovoovlaštenici s područja Zadarske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske, Virovitičko-podravske i Dubrovačko-neretvanske županije, dužni su dostaviti na laboratorijsko pretraživanje određeni broj odstrijeljenih čagljeva u skladu s Naputkom.

(4) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna

8. Uzorkovanje uginulih divljih životinja

(1) Lovoovlaštenik je dužan izvješćivati Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane o utvrđenim neuobičajenim uginućima i pojavi bolesti među divljim životinjama.

(2) Lovoovlaštenik je dužan dostavljati lešine uginulih divljih životinja te organe s promjenama sukladno odredbama posebnih programa koje donosi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(3) Za dostavljenu svježu lešinu jelenske divljači, lovoovlašteniku će biti isplaćena naknada u skladu s posebnim programima koje donosi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(4) Za dostavljenu svježu lešinu divlje svinje, lovoovlašteniku ili fizičkoj osobi će biti isplaćena naknada u skladu s posebnim programima koje donosi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane.

V. NAMETNIČKE BOLESTI DOMAĆIH ŽIVOTINJA

1. Ehinokokoza

(1) Prilikom cijepljenja pasa protiv bjesnoće mora biti provedena dehelmintizacija pasa protiv trakavice *Echinococcus granulosus*. Dehelmintizacija mora biti provedena odobrenim veterinarsko-medicinskim pripravkom koji sadrži prazikvantel i koji je namijenjen tretiranju protivtrakavice *Echinococcus granulosus*.

(2) Radi sprječavanja širenja bolesti izmet pasa nastao najmanje nakon 48 sati nakon tretiranja mora se neškodljivo uništiti.

(3) U slučaju nalaza patoanatomskih promjena na liniji klanja koje upućuju na ehinokokoza, veterinarski inspektor ili ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela mora dostaviti promijenjene parenhimske organe (pluća, jetra) radi parazitološke pretrage u službeni laboratorij.

(4) Ovlašteni veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u klaonici mora voditi evidenciju o svakom utvrđenom slučaju ehinokokoze domaćih životinja te o nalazu izvijestiti veterinarskog inspektora iz nadležnog veterinarskog ureda, a koji o istome mora izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla pozitivne životinje.

(5) Pravne i fizičke osobe, koje kolju životinje za javnu potrošnju, kao i posjednici životinja koji životinje kolju za osobnu uporabu u kućanstvu, dužni su radi sprečavanja širenja ehinokokoze, odbačene organe zaklanih životinja učiniti neškodljivim u objektu za toplinsku preradu ili prokuhavanjem, odnosno spaljivanjem.

(6) Troškove provođenja mjera iz stavka 1. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 4. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. Cisticerkoza

(1) U slučaju nalaza promjena na liniji klanja koje upućuju na cisticerkoza, veterinarski inspektor ili ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela mora dostaviti mišić sa promjenama radi pretrage u službeni laboratorij.

(2) Ovlašteni veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u klaonici mora voditi evidenciju o svakom utvrđenom slučaju cisticerkoze domaćih životinja te o nalazu izvijestiti veterinarskog inspektora iz nadležnog veterinarskog ureda, a koji o istome mora izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla pozitivne životinje.

(3) Troškove provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

3. Trihineloza

(1) Radi zaštite zdravlja ljudi i utvrđivanja proširenosti i suzbijanja trihineloze, moraju biti provedene mjere otkrivanja, suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti u skladu s Naredbom o obveznom pregledu mesa svinja na prisutnost oblića roda *Trichinella* spp kod klanja za osobnu uporabu u kućanstvu (»Narodne novine« broj 28/2010) i Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 2015/1375 od 10. kolovoza 2015. o utvrđivanju posebnih pravila za službene kontrole trihinele u mesu sa svim izmjenama i dopunama; (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2015/1375) te Pravilnikom o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze svinja (»Narodne novine« broj 81/1999).

(2) Troškove obavljanja pretraga na nazočnost *Trichinella* spp iz ove točke u uzorku mesa svinja zaklanih za potrebe vlastitog kućanstva snosi posjednik životinje.

4. Toksoplazmoza ovaca i koza

(1) Radi otkrivanja pobačaja ovaca i koza uzrokovanih *T. gondii*, svaki pobačaj ovce i koze mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na toksoplazmozu.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

VI. NAMETNIČKE BOLESTI DIVLJIH ŽIVOTINJA

1. Ehinokokoza

(1) U slučaju nalaza patoanatomskih promjena koje upućuju na ehinokokožu u objektu za obradu i rasijecanje divljači, ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor mora dostaviti promijenjene parenhimske organe (pluća, jetra) radi parazitološke pretrage u službeni laboratorij.

(2) Ovlaštenu veterinar kontrolnog tijela ili veterinarski inspektor u objektu za obradu i rasijecanje divljači mora voditi evidenciju o svakom utvrđenom slučaju ehinokokože divljih životinja te o nalazu izvijestiti veterinarskog inspektora iz nadležnog veterinarskog ureda, a koji o istome mora izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla pozitivne životinje.

(3) Radi praćenja proširenosti ehinokokože u populaciji divljih životinja određuje se pretraživanje uzoraka prikupljenih lešina lisica pristiglih radi kontrole provedbe oralne vakcinacije lisica u skladu s Naputkom. Pretraživanje uzoraka provodi Odjel za bakteriologiju i parazitologiju Hrvatskog veterinarskog instituta.

(4) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. Trihineloz

(1) Radi utvrđivanja proširenosti i suzbijanja trihineloze lovoovlaštenici su dužni dostaviti uzorak svake odstrijeljene divlje svinje radi pretrage na trihinelozu metodom propisanom Uredba (EU) br. 2015/1375 i provesti mjere iskorjenjivanja bolesti u skladu s Pravilnikom o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze svinja.

(2) Troškove obavljanja pretraga na nazočnost *Trichinella* spp. iz stavka 1. ove točke u uzorku mesa snosi lovoovlaštenik ili posjednik životinje.

(3) U slučaju kada lovoovlaštenici dostavljaju uzorke uzete od odstrijeljene divlje svinje u svrhu provedbe mjera propisanih Programom nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2016/2017. godini (klasa: 322-02/16-01/191) troškovi obavljanja pretraga na trihinelozu podmiruju se iz državnog proračuna.

VII. UZORKOVANJE I IZVJEŠĆIVANJE

(1) Uzorke koji se uzimaju u okviru provedbe ove Naredbe ovlaštenu veterinar dužan je uzeti, čuvati i dostaviti u službeni laboratorij na odgovarajućoj temperaturi i na način da se spriječi kontaminacija i razlijevanje te očuva integritet uzorka kako bi uzorak bio prikladan za laboratorijsku pretragu.

(2) Ovlaštenu veterinar dužan je osigurati da uzorci budu poslani u službeni laboratorij što je prije moguće, a najkasnije u roku 48 sati.

(3) U slučaju kada lovoovlaštenici uzimaju uzorke uzete od odstrijeljene divlje svinje u svrhu provedbe mjera propisanih Programom nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2016/2017. godini (klasa: 322-02/16-01/191) dužni su dostaviti uzorke u nadležnu ovlaštenu veterinarsku organizaciju.

(4) Ovlaštenu veterinar dužan je uz uzorak poslati čitko ispisan Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje iz Dodatka II. ove Naredbe, s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka, a za svaki uzorak uzet od goveda te ostalih životinja s individualnom identifikacijskom oznakom mora čitko i precizno navesti broj ušne markice goveda ili individualne identifikacijske oznake ostalih životinja.

(5) Prilikom uzorkovanja ovlaštenu veterinar jednu kopiju propisno ispunjenog i ovjerenog Obrasca mora ostaviti posjedniku. Obrazac koji prati uzorak(e) odnosi se isključivo na jedno gospodarstvo (JIBG).

(6) Službeni laboratorij dužan je izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane o svim uzorcima koji su u laboratorij dostavljeni u stanju neprikladnom za laboratorijsku pretragu ili koji nisu dostavljeni u skladu s ovom Naredbom.

(7) Službeni laboratorij ne smije provesti traženu pretragu uzorka podrijetlom od goveda za koji na Obrascu nije čitko naveden broj ušne markice.

(8) Službeni laboratorij ne smije provesti traženu pretragu uzorka podrijetlom od bilo koje vrste životinje, uzetog u okviru provedbe ove Naredbe, ako uz uzorak nije dostavljen čitko ispisan Obrazac s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime se jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka.

(9) Nalaz svake laboratorijske pretrage propisane ovom Naredbom službeni laboratorij dostavlja Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane u elektronskom obliku (PDF) na e-mail adresu: veterinarstvo.nalazi@mps.hr, te pošiljatelju uzorka.

(10) Sektoru veterinarske inspekcije Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane službeni laboratorij dostavlja samo nalaze laboratorijskih pretraga pozitivnog rezultata u elektronskom obliku (PDF) na e-mail adresu: vetinspekcije.nalazi@mps.hr.

VIII. BIOSIGURNOSNE MJERE

(1) Radi djelotvornije zdravstvene zaštite životinja, zaštite zdravlja ljudi, veterinarske zaštite okoliša, kao i kod postojanja epidemioloških pokazatelja, posjednici životinja moraju provoditi deratizaciju.

(2) Deratizaciju iz stavka 1. ovoga dijela treba provoditi u nastambama za životinje i dvorištima, objektima za klanje životinja, preradu, proizvodnju i skladištenje hrane životinjskog podrijetla i drugim objektima gdje je njezino provođenje od interesa za zdravstvenu zaštitu životinja i očuvanje zdravstvene ispravnosti hrane životinjskog podrijetla.

(3) Deratizaciju propisanu stavicima 1. i 2. ovoga dijela treba provoditi dva puta godišnje, a na poziv pravnih i fizičkih osoba i češće. Deratizaciju mogu provoditi ovlaštene veterinarske organizacije.

(4) Osobe koje obavljaju prijevoz životinja moraju provoditi čišćenje, pranje i dezinfekciju vozila u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji.

(5) Radi sprječavanja unošenja i širenja virusa klasične svinjske kuge, posjednici svinja dužni su uspostaviti veterinarsko-zdravstveni red te trajno provoditi sljedeće mjere:

(a) Za uzgoje do 10 svinja:

- gospodarstvo mora biti ograđeno, ulaz u objekte mora biti pod kontrolom;
- u uzgoj se smiju uvoditi samo svinje iz kontroliranih uzgoja, koje prati svjedodžba o zdravstvenom stanju i mjestu podrijetla životinja;
- novouvedene svinje moraju se najmanje 14 dana držati odvojeno od drugih svinja na gospodarstvu;
- provoditi redovito čišćenje i pranje objekata gdje se drže svinje;
- provoditi dezinfekciju vozila i objekata u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji;
- provoditi deratizaciju i dezinsekciju u skladu s tehnološkim zahtjevima;
- koristiti posebnu odjeću i obuću prilikom boravka u objektu gdje se drže svinje ili osigurati pranje odjeće te pranje i dezinfekciju obuće odmah po izlasku iz objekta;
- osigurati propisano zbrinjavanje ugrinuća, krutoga gnoja, gnojevke i otpadnih voda nastalih tijekom držanja svinja;
- ulaz u objekte sa svinjama dozvoljen je samo članovima domaćinstva i stručnim osobama (veterinari, stručni radnici);
- prilikom svakog ulaska u objekt sa svinjama veterinari i stručni radnici moraju provoditi preventivne biosigurnosne mjere za sprječavanje unošenja i širenja virusa KSK i to: korištenje zaštitne obuće i odjeće, primjenu načela asepse i antiseptičke; čišćenje, pranje i dezinfekcija obuće pri izlasku s gospodarstva;

– vozila kojima se prevoze svinje moraju biti očišćena, oprana i dezinficirana odmah nakon istovara;

(b) Za uzgoje od 10 do 100 svinja, uključujući mjere propisane točkom (a) ovoga stavka i:

- radnicima i posjetiteljima osigurati zaštitnu odjeću i obuću;
- na ulazima na farme mora biti dezobarijera za vozila i osoblje;

– za rad u objektu sa svinjama potrebno je osigurati zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu te je zabranjen izlazak sa gospodarstva u istoj zaštitnoj odjeći i obući;

(c) Za uzgoje od 101 i više svinja, uključujući mjere propisane točkom (b) ovoga stavka i:

– osigurati osobu za održavanje dezobarijera i evidenciju o tome;

– svi zaposlenici na farmi obvezni su pri ulasku na farmu dezinficirati ruke i obuću;

– osigurati garderobe za zaštitnu odjeću i obuću, odvojeno »čisto« i »nečisto« i sanitarni čvor za pranje ruku, te po potrebi prostor za tuširanje;

– obvezno je presvlačenje u zaštitnu odjeću svih osoba koje rade na farmi prilikom ulaska u krug farme, a koja se nakon uporabe mora propisno odložiti u garderobnom ormariću za »nečisto«;

– zabranjen je izlazak iz kruga farme u zaštitnoj odjeći i obući i njihovo iznošenje;

– osigurati praonicu zaštitne odjeće;

– organizirati rad farme na način da se onemogućiti nekontrolirano i nepotrebno kretanje zaposlenika unutar farme;

– zabranjeno je držanje drugih vrsta životinja u objektu gdje se drže svinje;

– o svim posjetiteljima na farmi mora biti vođena evidencija s datumom, ulaska i izlaska s farme te svrhom posjete;

– vozila mogu ući na farmu samo prolaskom kroz dezobarijeru s dezinficijensom i po odobrenju odgovorne osobe;

– o svim vozilima koja ulaze na farmu mora se voditi evidencija s datumom ulaska i izlaska s farme te svrhom posjeta;

– posjetitelji mogu ući na farmu nakon provedene dezinfekcije prema napatku odgovorne osobe, a na farmi se mogu kretati samo u njihovoj pratnji uz obvezno nošenje zaštitne odjeće i obuće;

– zabranjeno je unošenje i iznošenje pribora, alata ili opreme s farme;

– obvezno je organizirati prehranu zaposlenika u krugu farme;

– strogo je zabranjeno unošenje na farmu hrane za ljude od strane pojedinaca, osobito svinjskog mesa i proizvoda podrijetlom od svinjskog mesa;

– zaposlenici farme ne smiju držati svinje u svom domaćinstvu;

– zaposlenici farme ne smiju raditi u objektima za uzgoj svinja izvan onih na farmi;

– zaposlenici farme ne smiju sudjelovati u lovu na divlje svinje niti obavljati ikakve poslove oko živih ili mrtvih (uginulih ili ustrijeljenih) divljih svinja;

– zaposlenici koji su slučajno bili u kontaktu s bolesnim ili sumnjivim svinjama, njihovim dijelovima ili proizvodima, obvezni su o tome obavijestiti odgovornu osobu, prije ulaska u krug farme.

(6) Radi sprječavanja unosa i širenja bolesti u uzgoje peradi, posjednici peradi s 5 000 i više jedinki dužni su uspostaviti veterinarsko-zdravstveni red te trajno provoditi sljedeće mjere:

– provoditi dezinfekciju vozila i objekata u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji te o istome voditi evidenciju;

– na ulazima u farmu mora biti postavljena dezobarijera za osoblje i posjetitelje;

– o svim vozilima koja ulaze u farmu mora se voditi evidencija s datumom ulaska i izlaska iz farme te svrhom posjeta;

– o svim posjetiteljima na farmi mora biti vođena evidencija s datumom, ulaska i izlaska s farme te svrhom posjete;

– prilikom svakog ulaska radnika i posjetitelja u farmu s peradi moraju se provoditi biosigurnosne mjere za sprječavanje unošenja i širenja bolesti, i to: korištenje zaštitne obuće i odjeće, dezinfekcija ruku i obuće pri ulasku u farmu; čišćenje, pranje i dezinfekcija obuće pri izlasku iz farme;

– radnicima i posjetiteljima farme potrebno je osigurati zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu te je zabranjen izlazak iz farme u istoj zaštitnoj odjeći i obući;

– zaposlenici farme ne smiju držati perad u svom domaćinstvu;

– zaposlenici farme ne smiju raditi u objektima za uzgoj peradi izvan onih na farmi;

– koristiti čistu vodu za napajanje životinja te provoditi najmanje jednom godišnje analizu vode za piće namijenjene životinjama na gospodarstvu;

(7) Troškove provedbe deratizacije propisane ovim dijelom te biosigurnosnih mjera u cijelosti plaća posjednik. Iznimno, provođenje deratizacije koje je prostorno i vremenski propisano od strane Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane u svrhu suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih i nametničkih bolesti u skladu s odredbama ovoga dijela Naredbe, financira se iz državnog proračuna.

IX. PROVOĐENJE MJERA

(1) Mjere određene ovom Naredbom obavljaju veterinarske organizacije, veterinarske službe i veterinarske ambulante privatne prakse, ovlaštene za obavljanje navedenih poslova od strane Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(2) Provoditelji mjera propisanih dijelom II., III. i V. ove Naredbe dužni su napraviti plan njihovog provođenja te isti dostaviti nadležnom veterinarskom uredu, najkasnije sedam dana prije planiranog početka provedbe naređene mjere.

(3) Dijagnostičke i druge pretrage propisane ovom Naredbom obavljaju službeni laboratoriji Hrvatskog veterinarskog instituta (Veterinarski institut Zagreb, Veterinarski zavodi: Split, Rijeka, Križevci, Vinkovci i Centar za peradarstvo).

(4) Laboratorijsku dijagnostiku pojedinih bolesti, sukladno ovoj Naredbi, mogu obavljati i drugi službeni i ovlaštene laboratoriji, i to:

1. Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (VF) za:

(a) bolesti kopitara – Zavod za mikrobiologiju i zarazne bolesti s klinikom, LEPTOlab, IAKlab, ARTERlab.

(b) bolesti pčela – Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela,

(c) klamidiozu ptica – Zavod za bolesti peradi s klinikom, Laboratorij za klamidije (CHL),

2. Bioinstitut d.o.o. Čakovec, za salmonelozu.

(5) Nalaz svake laboratorijske pretrage propisane ovom Naredbom službeni laboratoriji navedeni u stavcima 3. i 4. ovog dijela Naredbe dostavljaju Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane u elektroničkom obliku (PDF) na e-adresu: veterinarstvo.nalazi@mps.hr.

(6) Sektoru veterinarske inspekcije Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane službeni laboratorij dostavlja samo nalaze laboratorijskih pretraga pozitivnog rezultata u elektroničkom obliku (PDF) na e-adresu: vetinspekcije.nalazi@mps.hr.

(7) Ukoliko troškove laboratorijske pretrage propisane ovom Naredbom plaća posjednik, laboratorij je dužan nalaze rezultata laboratorijskih pretraga dostaviti i posjedniku.

(8) Jedinstvene cijene veterinarskih usluga za mjere propisane ovom Naredbom, koje plaćaju posjednici, predlaže Hrvatska veterinarska komora, na koje ministarstvo daje suglasnost. Cijene mjera propisanih ovom Naredbom koje se financiraju iz Državnog proračuna određuje ministar, uz suglasnost Hrvatske veterinarske komore.

(9) Svaki uzorak koji se šalje na laboratorijsku pretragu, mora pratiti čitko i precizno popunjeni Obrazac iz Dodatka II. ove Naredbe. Narudžba Obrazaca obavlja se preko Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane. Obrazac iz Dodatka II ove Naredbe koristi se isključivo za dostavu uzoraka propisanih ovom Naredbom.

(10) Financiranje mjera za koje je ovom Naredbom utvrđeno da se podmiruju iz državnog proračuna ne odnosi se na posjednike koji u propisanim rokovima nisu obavili naređene mjere, osim ako posebnim programima za kontrolu i nadziranje bolesti životinja nije drugačije određeno.

(11) Iznimno od stavka 1. ovoga dijela, uzorkovanje uginulih goveda u skladu s Dijelom III. točkom 18. stavkom 1. podtočkom b) podstavcima 3. i 4. ove Naredbe te ovaca i koza u skladu s Dijelom III. točkom 19. stavkom 1. podtočkom b) ove Naredbe na sabiralištima i objektima za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi Kategorije 1 (lešina), provode veterinarski inspektori određeni za navedeno uzorkovanje od Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

(12) Provedba programa propisanih ovom Naredbom započinje prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim u slučaju kada je početak provedbe programa vezan na etiologiju bolesti.

(13) Prilikom provedbe propisanih mjera ovlaštene veterinari dužni su nesukladnosti goveda, ovaca i koza na gospodarstvu u odnosu na JRG/JROK upisati ručno na papir s naznakom »višak« i/ili »manjak« (mogu se koristiti biancoprinatni Prilozi 7 i 8, odnosno 2 i 4) te ih putem elektronske pošte dostaviti u HPA na adresu oznacavanje@hpa.hr i nadležni veterinarski ured

(14) Dodaci I. – III. tiskani su u prilogu ove Naredbe i čine njezin sastavni dio.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

(1) Stupanjem na snagu ove Naredbe prestaje važiti Naredba o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju od 1. travnja do 31. prosinca 2016. godine («Narodne novine» broj 31/2016, 55/2016, 72/2016, 81/2016).

(2) Ova Naredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 322-02/16-01/138

Urbroj: 525-10/0137-16-1

Zagreb, 11. siječnja 2017.

Ministar poljoprivrede
Tomislav Tolušić, dipl. iur., v. r.

DODATAK I.

Tablica 1.

VALIONICA osim za vrstu – kokoš (Gallusgallus) i purane					
Kategorija/dob peradi ili tip valionice	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	Opaska
Jata peradi čija se jaja koriste za proizvodnju jednodnevne peradi	Valionica	Podlošci za valenje	1 skupni uzorak podložaka za valenje	Svakih 16 tjedna	Skupni uzorak vidno uprljanih podložaka košara za valenje uzet nasumično iz pet odvojenih košara za valenje ili mjesta u valioniku na način da se pokrije površinu od najmanje 1 m ² . Ako se uložena jaja iz jednog rasplodnog jata nalaze u više valionika, po jedan skupni uzorak potrebno je prikupiti iz svakog valionika.

Tablica 2.

PERAD U TOVU I PERAD PRIJE PRODAJE RADI DALJNJEG TOVA osim za vrstu – kokoš (Gallusgallus) i purane				
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Vrsta/količina uzoraka		Učestalost uzorkovanja
		Vrsta uzorka	Količina uzorka/po jatu	
Perad u tovu i perad prije prodaje radi daljnjeg tova	Nastamba za uzgoj peradi	Navlaka za obuću	2 po jatu	Unutar tri tjedna prije premještanja u klaonicu ili prije prodaje radi daljnjeg tova

Tablica 3.

RASPLODNA PERAD U UZGOJU I PROIZVODNJI osim za vrstu – kokoš (Gallusgallus) i purane							
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka			Učestalost uzorkovanja	Opaska
			Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuću	Najmanji broj skupnih uzoraka		

Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 60 pilića)	-	-	Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje	Nastamba za uzgoj	Navlake za obuču	-	5 pari navlaka za obuču	-	1 ×	Navlake za obuču se za analizu mogu objediniti u najmanje dva skupna uzorka.
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje – slobodno/podno držana jata	Navlake za obuču; ili	-	5 pari navlaka za obuču	-	Svaka 4 tjedna u jatima peradi s više od 200 komada,	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe.
	Nastamba za nesenje – jata držana u kavezima	Feces	-	-	2	4 × godišnje u tromjesečnim razdobljima u jatima peradi s manje od 200 komada	

DODATAK II

OBRAZAC ZA DOSTAVU UZORAKA NA LABORATORIJSKO PRETRAŽIVANJE broj obrasca 000000/11

OBRAZAC ZA DOSTAVU UZORAKA NA LABORATORIJSKO PRETRAŽIVANJE broj obrasca 000000/11									
		Naredba 2017.		Karantena		Zahtjev posjednik		drugo (navesti)	
Datum uzorkovanja:						Troškove snosi: Državni proračun		Troškove snosi: posjednik	
Ime i prezime posjednika:				Adresa /gospodarstva/farme/karantene):					
Mjesto:		Općina:		Županija:					
JIBG:		Registracijski br. klaonice/objekta (kad se uzorak uzima u klaonici/objektu):							
Vrsta proizvodnje:		ekstenzivno							
		intenzivno				jaja (rasplod)		ribe	
dob peradi:				rasplod		nesilice (konzum)		školjke	
dob peradi:				tov		nesilice (rasplod)		pčele	
dob pilića:				pilići		reprodukcija		sport / hobi	
				jaja (konzum)		mlijeko		drugo:	
Veličina uzgoja (Σ)		1 do 9		40 do 50		350 do 499		5000 do 9999	

			10 do 19		51 do 99		500 do 999			10000 do 30000	
			20 do 29		100 do 249		1000 do 2999			> 30000	
			30 do 39		250 do 349		3000 do 4999				
GOVEDA, SVINJE, OVCE, KOZE, KONJI, PČELE, RIBE, ŠKOLJKE											
Životinje od kojih je uzet uzorak (broj/kategorija)											
Goveda	Svinje	Ovce		Koze			Konji	Pčele		Ribe/Školjke/ Temperatura vode pri uzorkovanju	
Broj(evi) ušne(ih) markica ili drugih oznaka životinja od kojih je/su uzorci uzeti:											
Imuni status životinje (cijepjenja)				da	Naziv bolesti:						
				ne	Naziv (proizvođač) cjepiva:						
					Datum cijepjenja:						
PERAD											
Način peradarske proizvodnje:				kavezno držanje				Ukupan broj jata na			
				podno držanje				farmi/gospodarstvu: _____			
				slobodno držanje na otvorenom							
				drugo (navesti):							
								Broj objekta iz kojega je uzet uzorak			
Broj nesilica na gospodarstvu/farmi								Broj tovnih pilića na gospodarstvu/farmi			
Broj nesilica u pretraživanom(nim) jatu(ima):								Broj tovnih pilića u pretraživanom(nim) jatu(ima):			
Broj rasplodne peradi na gospodarstvu/farmi								Broj purana gospodarstvu/farmi			
Broj rasplodne peradi u pretraživanom(nim) jatu(ima):								Broj purana u pretraživanom(nim) jatu(ima):			

Imuni status peradi (cijepjenja)	Newcastleska bolest	da		Proizvođač cjepiva:					
		ne		Naziv cjepiva:					
				Datum cijepjenja:					
	Salmoneloza	da		Proizvođač cjepiva:					
		ne		Naziv cjepiva:					
				Datum cijepjenja:					
UZORAK									
Vrsta uzorka		krv				školjke (vrsta/e):			
(označiti)		organi (navesti koji):				trup peradi cekum peradi			
		feces (ako je skupni uzorak, navesti mjesto uzorkovanja):							
		navlake za obuću							
		jaja (navesti količinu)							
		urin				ovarijalna tekućina			
		mlijeko				ličinke (navesti čega):			
		obrisak (navesti čega):				lešina (navesti čega):			
		pobačeni fetus				drugo (navesti):			
		riba (navesti vrstu/e):							
Pretraživanje (navesti članak Naredbe):						Bolest (navesti):			
Datum slanja uzoraka u laboratorij:						Način dostave uzorka:			
Naziv laboratorija:									
Ime, prezime i br. ovlaštenja veterinara koji je uzeo uzorak:								Potpis:	
Naziv ovlaštene vet. organizacije:							Pečat:		
Adresa:				Telefon/telefaks:			/		

DODATAK III

UZORKOVANJE ZBOG POBAČAJA

NAZIV BOLESTI	VRSTA ŽIVOTINJE				
	KRAVE	KOBILE	KRMAČE	OVCE	KOZE
ARTERITIS KONJA		X			
BRUCELOZA GOVEDA	X				
BRUCELOZA SVINJA			X		
BOLEST AUJESZKOGA			X		
BRUCELOZA OVACA I KOZA (B. melitensis)				X	X
ENZOOTSKI POBAČAJ OVACA				X	
BRUCELOZA OVACA (B. ovis)				X	
GENITALNA KAMPILOBAKTERIOZA	X			X	X
LEPTOSPIROZA	X	X	X	X	X
Q-GROZNICA	X			X	X
RINOPNEUMONITIS KONJA		X			
KONTAGIOZNI METRITIS KOBILA		X			
INFEKCIJA SCHMALLEMBERG VIRUSOM	X			X	X
KLAMIDIOZA GOVEDA	X				
NEOSPOROZA GOVEDA	X				
TOKSOPLAZMOZA OVACA				X	
LABORATORIJ U KOJI SE ŠALJU UZORCI	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split	Veterinarski fakultet	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split
MATERIJAL KOJI SE DOSTAVLJA LABORATORIJSKIH PRETRAGA	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta	Krv, bris rodnice, pobačeni plod, placenta

UZORKOVANJE KOD SIMPTOMA OD STRANE SREDIŠNJEG ŽIVČANOG SUSTAVA
(za goveda, konje, svinje, ovce i koze)

NAZIV BOLESTI	VRSTA ŽIVOTINJE					LABORATORIJ U KOJI SE ŠALJU UZORCI	MATERIJAL KOJI SE DOSTAVLJA RADI LABORATORIJSKIH PRETRAGA
	GOVEDA	KONJI	SVINJE	OVCE	KOZE		
BJESNOĆA	X	X	X	X	X	HVI Zagreb	Lešina/ Glava lešine
LISTERIOZA	X			X	X	HVI Zagreb, Veterinarski zavodi Križevci, Vinkovci, Rijeka i Split	Lešina/ Glava lešine
GREBEŽ				X	X	HVI Zagreb	Lešina/ Glava lešine
GOVEĐA SPONGIFORMNE ENCEFALOPATIJA	X					HVI Zagreb	Lešina/ Glava lešine